

BREEK HET PARTIJKARTEL!

De noodzaak van referenda

BREEK PARTIJKARTEL!!!

THIERRY BAUDET

PROMETHEUS

Thierry Baudet

Breek het partijkartel!

De noodzaak van referenda

Met een woord vooraf van Paul Cliteur

2017 Prometheus Amsterdam

Eerder verschenen van Thierry Baudet:

Conservatieve vooruitgang (met Michiel Visser, 2010)

Revolutionair verval (met Michiel Visser, 2011)

De aanval op de natiestaat (2012)

Pro Europa dus tegen de EU (2012)

Oikofobie (2013)

Thuis in de tijd (met Geert Mak, 2014)

Van Bach tot Bernstein (met Arie Boomsma, 2014)

Voorwaardelijke liefde (2014)

© 2017 Thierry Baudet

Omslagontwerp DPS Design & Prepress Studio

Illustratie omslag Dennis de Rijk

Foto auteur Marco Bakker

Lithografie afbeeldingen BFC Graphics & Design

Zetwerk Elgraphic bv, Vlaardingen

www.uitgeverijprometheus.nl

ISBN 978 90 446 3368 9

Cliteur, Paul, "Woord vooraf", in: Thierry Baudet, *Breek het partijkartel: de noodzaak van referenda*, Prometheus Books, Amsterdam 2017, pp. 11-17.

Woord vooraf van Paul Cliteur

Een van de meest fascinerende Kamerdebatten die in de naoorlogse geschiedenis van Nederland zijn gevoerd, is het debat over de doodstraf uit 2002. Dat geschiedde naar aanleiding van getwijfel van toenmalig minister Hilbrand Nawijn van de Lijst Pim Fortuyn (LPF). Eerder dat jaar was de politiek leider van de LPF vermoord door Volkert van der Graaf – en Nawijn had in een interview wat hardop nagedacht over de doodstraf. Hij was natuurlijk niet echt voor, maar er waren van die gevallen...

Vanwege deze uitlatingen werd Nawijn door iedereen met vitriool overgoten, ook door zijn eigen partij. In de Tweede Kamer werd een debat gevoerd over het onderwerp en daar glorieerden alle partijen met lange redevoeringen over het verwerpelijke van deze barbaarse praktijk.

Nu gaat het mij hier niet om de doodstraf. Het gaat om het debat. **Want** wat zo opviel, was dat hoewel volgens peilingen grofweg 40 procent van de Nederlandse bevolking wel iets voelt voor de doodstraf, die 40 procent met nog niet 1 procent vertegenwoordigd bleek in de Tweede Kamer. Zelfs Nawijn was bij nader inzien niet echt voor.¹

Vanuit het oogpunt van politieke representatie is dat een interessant verschijnsel. Een standpunt waar bijna de helft van de bevolking mee sympathiseert, kan in de Tweede Ka-

mer volkomen onvertegenwoordigd zijn. Het kan, in de terminologie van Thierry Baudet, buiten de 'opinie-afspraken' van het 'partijkartel' worden gehouden.

Tijdens het debat juichte toenmalig minister van Justitie, Piet Hein Donner, deze situatie zelfs expliciet toe. Hij gaf aan dat hij een debat over de doodstraf 'niet wenselijk' achtte. De reden die de minister daarvoor aanvoerde: 'Men moet niet vergeten dat in Nederland vrijwel permanent zo'n 40 procent van de bevolking voorstander is. Juist vanwege die achtergrond is het niet goed om daar een debat over te houden.'²

En het gaat hier om het woord 'juist'. 'Juist vanwege die achtergrond.' Vergist de minister zich niet? Je kan toch niet betogen dat *juist* wanneer voor een standpunt veel aanhang onder de bevolking bestaat, daarover in de Kamer géén debat moet worden gevoerd? Toch wel, blijkbaar – en een deel van onze politieke elite acht deze donneriaanse logica heel vanzelfsprekend. Die logica is dat *juist* wanneer een (bijna) meerderheid van de bevolking iets wil; dat Kamerleden *juist dan* goed op hun tellen moeten passen. En daar dus *juist geen* debat over moeten voeren. Het is wat Baudet, in navolging van Roger Scruton, 'oikofobie' noemt. Het tegenovergestelde van xenofobie; geen angst voor het vreemde maar voor het eigene. In dit geval: een angst voor het eigen volk.

Het voorbeeld van dit debatje over de doodstraf prikkelt de nieuwsgierigheid. Hoeveel van die onderwerpen zouden er zijn? Op hoeveel onderwerpen is de Nederlandse bevolking *niet* vertegenwoordigd in de Tweede Kamer? En hoe zit dat met de verschillende thema's die Baudet vat met de term 'aanval op de natiestaat'? Islam? Immigratie? De Europese Unie?

Sinds kort komen politici en partijen naar voren die *juist* dit soort onderwerpen agenderen. Onderwerpen waar de leden van de grote machtspartijen liever niet over spreken. Onderwerpen die het 'partijkartel' (zoals Baudet het noemt) als hete kooltjes beschouwt – en ja, die haal je liever niet uit het vuur.

Om de eigen positie te beschermen worden allerlei mechanismen in gang gezet. Een daarvan is het zojuist besproken taboeïseren van bepaalde thema's. Een ander is het demoniseren van partijen die deze thema's wél agenderen. Men spreekt dan van *populistische* partijen. En vanuit het standpunt van de mainstream politieke partijen – vanuit het standpunt van het 'partijkartel' – is dat een vies woord. Maar waarom eigenlijk? Is populisme niet gewoon democratie waarvan de uitkomst je niet bevalt?

In deze discussie neemt Thierry Baudet een cruciale positie in. Baudet (geb. 1983) is een van de toonaangevende intellectuelen van de jongere generatie. Hij debuteerde met twee bundels over het conservatieve gedachtegoed – het gedachtegoed van de tegenstanders van de gevestigde orde (*Conservatieve vooruitgang* en *Revolutionair verval*). In 2012 publiceerde hij vervolgens *De aanval op de natiestaat*, dat vertrekt vanuit de constatering dat de natiestaat al decennia systematisch wordt ondermijnd. Van binnenuit (oftewel: 'van onder') door open grenzen, massa-immigratie en multiculturalisme. Van buitenaf (oftewel: 'van boven') door supranationale instanties zoals de EU en het Internationaal Strafhof. Deze 'aanval op de natiestaat' is onverstandig, stelt Baudet, omdat de democratische rechtsstaat daardoor in gevaar komt. Juist een natiestaat scheidt immers de voorwaarden voor een publiek debat, voor besluitvorming bij

meerderheid en voor een gelijke aanvaarding van dezelfde wet. In 2016 verscheen van dit boek de tiende druk. Het werd uitgebracht in het Frans en kreeg lovende kritieken van onder anderen Pascal Bruckner, Eric Zemmour en Alain Finkielkraut. Het werd ook in het Duits, het Hongaars en het Chinees vertaald en een Engelse versie was al eerder door de auteur zelf gemaakt.

Een jaar later verscheen *Oikofobie*, waarin Baudet de oorzaken voor deze 'aanval op de natiestaat' probeert bloot te leggen. In de loop van de twintigste eeuw, stelt hij, zijn Europeanen – en dan met name de linkse elites – in een soort schuldcomplex terechtgekomen waarin uiteindelijk de eigen manier van leven, de eigen tradities, het eigen 'thuis' het moeten ontgelden. Gegrepen door een ziekelijke afkeer van de 'oikos', het 'eigene', verkiezen onze leiders een politiek van zelfdestructie boven een politiek van zelfbehoud. Vandaar het enthousiasme voor massale immigratiegolven, anonieme bureaucraten en – zoals Baudet op verrassende wijze betoogt – modernistische bouwsels die het stadssilhouet vernietigen. Zoals we bepaalde tijdsperiodes uit het verleden aanduiden met termen als 'Romantiek' of 'Verlichting', zo zal onze tijd in de toekomst als 'oikofob' worden geduid; een tijd waarin mensen aan het roer stonden die de wereld waarin zij werden grootgebracht, de wereld waarin zij thuis waren, probeerden te vernietigen.

Breek het partijkartel! zet deze cultuurkritiek voort. In dit boek gaat het niet alleen over de noodzakelijke precondities voor een goed functionerende democratie – zoals in *De aanval op de natiestaat* – maar ook om de kwaliteit van die democratie.

In een democratie beslissen individuele burgers geza-

menlijk over hun lot. De schakel tussen al die individuele burgers met hun individuele wensen en de besluitvorming over het gezamenlijk lot, wordt gevormd door politieke partijen. Maar Baudet stelt dat deze partijen **falen in hun taak**. Ze representeren niet meer de wil van het volk maar vooral hun eigen clientèle. Hun vooraanstaande leden denken aan de eigen carrière en aan het kleine klikkje dat rondom hen cirkelt: niet aan de wil van kiezer.

Het voorbeeld van het debat over de doodstraf, waarmee ik begon, toont het gelijk van Baudet. De zogenaamde representanten van het volk zijn van dat volk volstrekt losgezongen geraakt. De staatsrechtelijke machtsbalans functioneert onvoldoende. De Tweede Kamer dient, kortom, tot de orde te worden geroepen. Precies met dat doel voor ogen presenteert Baudet het 'facultatief initiërend referendum', oftewel: het volksinitiatief. De bevolking zou over ieder onderwerp zelf een referendum moeten kunnen afdwingen om zo een effectief correctiemechanisme te kunnen vormen op de onvolkomen representatie zoals we die nu kennen.

Breek het partijkartel! heeft alle kenmerken van de andere boeken van Baudet. Het is helder, de schrijver maakt een punt, hij verdedigt dat met verve. Daarmee staat hij in een Franse traditie. Anders dan veel Nederlandse 'filosofen', die deze kwalificatie eerder opvatten als vrijbrief om eindeloos te mediteren over persoonlijke kwesties, mengen Franse filosofen zich in het publieke debat en nemen daarin stelling over controversiële kwesties. Terecht vissen Franse presidentskandidaten dan ook naar de gunst van mensen als Alain Finkielkraut, Eric Zemmour en Pascal Bruckner – die zich, zoals gezegd, op hun beurt reeds achter het gedachtegoed van Thierry Baudet scharden.

Met de entree van Forum voor Democratie in de politieke arena verwacht ik dat het Nederlandse politieke landschap een grote verandering zal doormaken. Meer dan ooit heeft de politiek behoefte aan een debat over de grondslagen en uitgangspunten van de democratische rechtsstaat. Het systeem zélf is niet langer onbetwist. Sterker: er is voldoende reden te betwijfelen of we überhaupt nog wel in een democratische rechtsstaat leven!

In deze situatie hebben we niets aan politici die geverseerd zijn in pragmatische uitvoeringsproblemen. Ook al proberen de gevestigde partijen en de gevestigde media ons dat nog wel te laten geloven: de meeste behoefte gaat nu niet uit naar 'pragmatiek', naar 'nuance', naar discussies over de 'toon'. De fundamenten van onze beschaving worden bedreigd. Onze manier van leven en de meest wezenlijke waarden van het Westen zijn niet langer vanzelfsprekend. Terroristische organisaties en individuen hebben gezworen onze samenlevingen ten val te brengen en onze vrijheden te vernietigen. Tienduizenden moslims komen elk jaar onze grenzen over; via gezinshereniging en hoge geboortecijfers vermenigvuldigen zij hun aantal; hoeveel van hen delen deze gewelddadige en antiwesterse ideeën? Hoeveel van hen gedogen de mensen uit hun gemeenschap die deze ideeën hebben? Of nemen hen in bescherming? Hoeveel van hen gaan naar moskeeën waarin deze ideeën – ongehinderd en vaak gesubsidieerd door het partijkartel – worden gepredikt?

Onze politici zijn niet in het onderwerp geïnteresseerd. Ze hebben debatten over procentpuntjes, over puntkomma's, over de 'toon' – maar niet over de grote dreiging die zich aan het opbouwen is in ons midden. Ze kijken de andere kant uit; ze verdoezelen de terreurdreiging; ze sjoeme-

len met cijfers over misdrijven in azc's. En ze gaan het debat uit de weg. Want, u kunt het inmiddels uittekenen: *juist* nu, *juist* nu de onrust toeneemt... *juist* nu een groot deel van de bevolking zich zorgen maakt...

We zijn getuige van een wereldhistorische omwenteling. We maken iets mee dat beschreven wordt in de grote geschiedverhalen, in de epische heldendichterijen: iets wat we bovendien allemaal kennen uit ons eigen leven. Er gebeurt iets ernstigs, iets zeer bedreigends, en je vraagt je af: zal ik proberen er iets aan te doen, of zal ik de veilige weg kiezen? Zal ik vluchten of zal ik vechten?

In dit boek legt Thierry Baudet uit hoe we – langs democratische weg – uit de huidige impasse kunnen komen. Hij biedt een even simpele als briljante oplossing voor het eliteprobleem van nu; het 'kartelprobleem', zoals hij het noemt. Wie dit 'populistisch' wil noemen mag dat doen, maar het is wel een vorm van intellectueel populisme dat iets nieuws introduceert en dat moeilijk zou kunnen worden tegengesproken. In elk geval is het iets waaraan naar mijn smaak grote behoefte bestaat – sterker: het is bittere noodzaak. *Juist* nu!